

poging die omstreeks diezelfde tijd vanuit het LO/LKP-complex ondernomen werd, ging niet van de 'Top' van de LO of de landelijke leiding van de Knokploegen uit, maar van de Limburgse leiding; wij nemen evenwel aan dat Hendrix, die toen nog niet gearresteerd was, de 'Top' van de LO, waar hij lid van was, wèl heeft ingelicht. De missie werd toevertrouwd aan pater Bleys die in februari op het nippertje aan arrestatie ontkomen was. Bleys trok naar Zwitserland, samen met een geheime agent van het Bureau Inlichtingen, Schreinemachers, die een aantal maanden in bezet Nederland gewerkt had, hoofdzakelijk in het zuiden. Samen konden zij, dank zij de medewerking van de Zwitserse geheime dienst, begin mei de Zwitserse grens passeren en samen schreven zij een kleine week later in Genève een voor de regering bestemd 'Beknopt rapport over het illegale werk van de landelijke duikorganisatie'.¹ Zij berichtten daarin dat er 'tussen de tweehonderdduizend en tweehonderdvijftigduizend' onderduikers waren en noemden het een 'enorm voordeel' dat 'bijna alle duikwerk' (dat ging te ver) in de LO samengebundeld was, onderstreepten dat de Knokploegen 'in het algemeen afwijzend' stonden tegenover de Raad van Verzet, schreven kritisch over de illegale pers (die zich van 'zuivere verzetspers' ontwikkeld zou hebben tot 'geheime propagandapers van verschillende politieke groepen') en keerden zich ook tegen de 'partijpolitiek' die men evenwel, schreven zij, in de LO totaal niet aantrof:

'De partijpolitiek zoals men ze kende van vóór 10 mei 1940, en zoals sommigen die op de dag van de bevrijding zouden willen herstellen, is in het nationale duikwerk niet bekend. Protestanten, katholieken, socialisten en mensen die tot geen politieke schakering behoren, hebben zich in eerlijke solidariteit aaneengesloten, met geen andere bedoeling dan om (zo nodig ten koste van zichzelf) zoveel mogelijk anderen van de Duitse arbeids- of interneringslavernij te redden en aldus de godsdienstige en morele gaafheid van ons Nederlandse volk voor de komende toekomst te bewaren.'

Toen Bleys eenmaal in Londen gearriveerd was (maar dat was pas in augustus het geval), kon hij op grond van zijn eigen leidende rol in de LO-Limburg de regering als eerste een duidelijk, zij het op dat moment alweer ietwat verouderd beeld geven van de werkwijzen van de LO/LKP en van de behaalde resultaten.

★

¹ Tekst in 'Lodewijk' (ps. van L. Bleys): *Verantwoording* (1945), p. 7-19.